

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B.P.P., s. r. o.**, P.B., IČO: X. proti žalovanému: **R., spol. s r. o.**, Š.M., IČO: X., o zaplatenie 1 788,37 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 26 Cb 263/2003, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2010, č. k. 2 Cob 230/2009-228, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2010, č. k. 2 Cob 230/2009-228 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Žalobca žalobou došlou na súd prvého stupňa 2. júna 2003 žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť mu 1 788,37 eur (53 876,50 Sk) s príslušenstvom titulom dodania tovaru - tepelnej energie pre nebytové priestory na D.v B..

Súd prvého stupňa vydal platobný rozkaz 30. júna 2003, č. k. 33 ROB/992/03-12, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 53 876,50 Sk so 14% úrokom z omeškania od 30. januára 2003 do zaplatenia, ako aj uhradiť mu trovy konania vo výške 8 560 Sk.

Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, a preto prvostupňový súd nariadil pojednávanie v predmetnej veci v súlade s ust. § 174 ods. 2 O. s. p.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie a následne ustálil tento právny stav: Žalovaný mal so žalobcom riadne uzatvorenú kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalobca dodával tepelnú energiu do nebytových priestorov užívaných žalovaným a žalovaný tepelnú

energiu prevzal a spotreboval. Za dodávku tepelnej energie žalobca vystavil žalovanému faktúru, ktorú však žalovaný neuhradil riadne a včas, čím sa dostal do omeškania.

Zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplynulo, že vykurovacie telesá a podstropný podhľad ako stropné vykurovanie boli funkčné a v dobrom technickom stave, spotreba tepla v nebytových priestoroch užívaných žalovaným za obdobie IV. štvrťrok 2002 bola 158,22 GJ, pričom žalobca účtoval za toto obdobie len 148,42 GJ, teda účtoval spotrebu tepla nižšiu o 9,8 GJ v prospech žalovaného. Žalobca vyúčtoval spotrebu tepla za IV. štvrťrok 2002 správne na prepočítaný vykurovací objem v m³ vykurovacích nebytových priestorov užívaných žalovaným.

Prvostupňový súd preto žalobcovi v plnom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej istiny spolu s úrokom z omeškania vo výške určenej v súlade s ust. § 369 ods. 1 a ust. § 502 Obchodného zákonníka ročne zo žalovanej istiny odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry do zaplatenia, tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t. j. žalobcovi.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý v odvolaní namietal, že medzi účastníkmi konania nevznikol zmluvný vzťah na odber tepla, pretože prihláška k odberu tepla nebola podpísaná žalovaným, keďže v čase jej podpisu 9. marca 1993 žalovaný nemal právnu subjektivitu. Žalovaný nebol priamym odberateľom tepla v zmysle zák. č. 70/1998 Z. z., tým bola miestna časť P. ako vlastník objektu, do ktorého bolo teplo dodávané. Preto žalovaný nie je v spore pasívne legitimovaný a zároveň nie je daná ani aktívna legitimácia žalobcu vo vzťahu k žalovanému. Taktiež žalovaný namietal nedostatky faktúry.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovaného rozsudkom z 25. mája 2010, č. k. 2 Cob 230/2009-228 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 87,63 eur.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd mal za to, že medzi prenajímateľom M.B. - P.B., T.B. a nájomcom R., spol. s r. o., D.B. bola uzatvorená zmluva o nájme časti nákupného centra H. o výmere 1341m² s účinnosťou od 1. januára 1994.

Dňa 23. februára 1998 bola medzi zmluvnými stranami uzatvorená nová Zmluva č. 275 o nájme predmetného nebytového priestoru s účinnosťou od 1. marca 1998 do 31. decembra 2003. V čl. VI. bod 6.4 Zmluvy sa strany dohodli, že dňom jej účinnosti stráca platnosť Zmluva zo 14. decembra 1993.

Podľa čl. III. bod 5.8 Zmluvy z 23. februára 1998, úhrada služieb a energií (odber elektrickej energie, odvoz odpadkov, dodávka tepla a prípadne ďalšie) budú vykonávané na základe samostatných zmlúv, uzatvorených medzi nájomcom a ich dodávateľmi. Úhrady za poskytnuté služby a energie hradí nájomca vlastným menom. Vodné a stočné bude uhrádzať prenajímateľovi na základe fakturácie. Preto mal odvolací súd za nepochybné, že dodávateľom tepla do nebytových priestorov v nákupnom centre H. v IV. štvrtroku 2002 bol žalobca a odberateľom bol žalovaný, čo podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva z dokazovania pred súdom prvého stupňa, ako aj z čl. III. bod 5.8 Zmluvy o nájme nebytových priestorov v znení jej dodatkov. Aj keď žalovaný písomnú zmluvu o dodávke tepla so žalobcom nepodpísal, dodávku tepla do priestorov, ktoré užíval, nepoprel. Dodávka tepla bola preukázaná aj znaleckým posudkom súdom ustanoveného znalca z 31. októbra 2008 č. 12/2008.

Žalobca nepreukázal v konaní, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na dodávku tepla, preukázal však, že teplo pre žalovaného dodal a tento ho odobral. Preto došlo k plneniu bez právneho dôvodu a na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný vrátiť.

Podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vrátiť. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 458 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Výška peňažnej náhrady bola preukázaná, keďže zo záveru znaleckého posudku vyplynulo, že žalobcom uplatnená žalovaná suma vychádza z platných cenových predpisov a noriem STN.

Odvolací súd preto výrok rozsudku prvostupňového súdu, aj keď z iných dôvodov, ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní a ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi, t. j. žalobcovi.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal v predmetnej veci mimoriadne dovolanie a navrhol, aby dovolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 5. mája 2009, č. k. 26 Cb 263/2003-189 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 25. mája

2010, č. k. 2 Cob 230/2009-228 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie, keďže má za to, že vyššie uvedenými rozhodnutiami konajúcich súdov bol porušený zákon. Mimoriadne dovolanie podal generálny prokurátor na podnet účastníka konania - žalovaného.

Dovolateľ je názoru, že oba konajúce súdy nesprávne právne posúdili vec, keď namiesto toho, aby návrh zamietli z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaného, rozhodli o jeho povinnosti zaplatiť žalobcovi 1 788,37 eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa nesprávne vychádzal zo skutočnosti, že medzi žalobcom a žalovaným bola konkludentne uzatvorená zmluva o dodávke tepla. Tvrdenie súdu prvého stupňa o platnosti uzatvorenej kúpnej zmluvy na dodávku tepelnej energie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyiac, podľa platnej právnej úpravy, nemohlo dôjsť k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na dodávku tepelnej energie konkludentne, pretože podľa ust. § 32 ods. 1 zákona o energetike takáto zmluva musí mať písomnú formu, pričom sú taxatívne stanovené subjekty, medzi ktorými takáto zmluva môže byť uzatvorená. Žalovaný sa preto nikdy nemohol stať priamym odberateľom tepla, mohol by byť iba jeho konečným spotrebiteľom, ktorému priamy odberateľ tepla (vlastník objektu) môže rozpočítať dodané teplo.

Odvolačný súd vychádzal zo skutočnosti, že medzi účastníkmi nemohlo konkludentne dôjsť k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na odber tepla, a preto došlo k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného. Nevzal však do úvahy, že podľa zákona o energetike sa obohatil vlastník objektu, keďže teplo sa dodávalo jemu, resp. do jeho priestorov a tento ako vlastník a priamy odberateľ má právo si vyúčtovať dodané teplo po rozpočítaní žalovanému ako konečnému spotrebiteľovi. Dovolateľ je názoru, že v konkrétnom konaní bol pasívne legitimovaný vlastník objektu a pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie voči žalovanému, takýto nárok si mohol uplatniť vlastník objektu.

Dovolateľ má za to, že konanie na oboch súdoch trpí aj inými vadami konania, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to nesprávne zistený skutkový stav z pohľadu postupu súdov v dôkaznom procese, a to najmä tým, že nepostupovali v súlade s ust. § 120 O. s. p., keď nevykonali dôkaz, a to tvrdenie žalovaného o nefunkčnosti kúrenia. Znalec sa presne vo svojom znaleckom posudku nezaoberal sporným obdobím dodávky tepla za IV. štvrtrok 2002, len stroho zhodnotil, že vykurovacie telesá boli funkčné a v dobrom technickom stave. Žalovaný žiadal vypočutie znalca, tento navrhovaný dôkaz však súdy nevykonali, pričom vykonanie uvedeného dôkazu malo podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Konajúce súdy v rozpore s § 132 O. s. p. vyhodnotili predložené dôkazy, a to bod 5 znaleckého posudku.

Odvolačí súd v pochybení pokračoval, keď sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom prvostupňového súdu a rozhodnutie súdu prvého stupňa bez vysporiadania sa s týmto navrhovaným dôkazom potvrdil. Odvolačí súd pochybil ešte pred vydaním rozsudku, keď nevyzval žalovaného na vyjadrenie k skutočnosti, že pre rozhodnutie použije právny predpis, ktorý doteraz použitý nebol a svoje rozhodnutie založí iba na bezdôvodnom obohatení, bez toho, aby umožnil žalovanému sa k takémuto postupu vyjadriť.

Odvolačí súd sa v odôvodnení rozsudku nezaoberal dôvodmi odvolania a nevysporiadal sa s námietkami žalovaného, tak ako to predpokladá ust. § 157 ods. 2 O. s. p., a preto ho dovolateľ považuje za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Dovolateľ ďalej uviedol, že mimoriadne dovolanie podáva za podmienok uvedených v § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.

Žalobca sa písomne k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že sa s návrhom v plnom rozsahu stotožňuje z dôvodov jeho vecnej správnosti. Žalovaný sa vo viacerých sporoch bránil nedostatkom pasívnej legitímácie, namietal aj nedostatky pri dodávke tepla, s čím sa konajúce súdy nezaoberali. Žalovaný je názoru, že pri uplatňovaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže žalobca uplatňovať náhradu režijných a ďalších položiek, ktoré nemajú žiadny priamy súvis s dodaním tepla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané na podnet účastníka konania - žalovaného z 27. decembra 2010, došlého na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky 4. januára 2011, pričom generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 13. mája 2011 (rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2010, č. k. 2 Cob 230/2009-228, nadobudol právoplatnosť 8. júla 2010), teda v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 243g O. s. p. pristúpil k skúmaniu, či boli splnené podmienky na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku podľa ust. § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.

Podľa ust. § 243e ods. 1 O. s. p., ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O. s. p.) a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa ust. § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Z obsahu mimoriadneho dovolania vyplýva, že generálny prokurátor tento mimoriadny opravný prostriedok podal na základe: 1.) iných väd, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p.), 2.) že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Dovolací súd konštatoval, že mimoriadne dovolanie smeruje proti právoplatným rozhodnutiam súdov, pričom tieto sú napadnuté z dôvodov taxatívne uvedených v ust. § 243f ods. 1 O. s. p.

Dovolací dôvod uvedený v ust. § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p. je spôsobilým dovolacím dôvodom, avšak len za podmienky, že mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou je aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. Mimoriadne dovolanie je možno podať aj z dôvodu, že rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pri posudzovaní, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatok jeho odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) je odňatím možnosti účastníka konať pred súdom (§ 237 O. s. p.) alebo nepreskúmateľnosť rozhodnutia treba považovať za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., resp. § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p.), nie je súdna prax jednotná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací je názoru, že základom inej vady konania podľa ust. § 241 ods. 2 O. s. p., resp. § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p. je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní s dôsledkom vecnej nesprávnosti rozhodnutia a že o takúto vadu ide tiež v prípade nesprávneho postupu súdu, vedúceho k vydaniu nepreskúmateľného rozhodnutia. Povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutie spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O. s. p. je jedným z princípov riadneho a spravodlivého súdneho procesu, vyplývajúceho z čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ak rozhodnutie náležitosti požadované ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. neobsahuje, stáva sa nepreskúmateľným.

Ak nedostatky v odôvodnení rozhodnutia spôsobujú jeho nepreskúmateľnosť, postup odvolacieho súdu nerešpektujúci zásady uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. bránia tým dovolaciemu súdu posúdiť správnosť preskúmaného rozhodnutia, a preto je konanie

pred odvolacím súdom zaťažené inou vadou (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., resp. § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p., ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci).

Podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa ust. § 213 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Podľa ust. § 213 ods. 2 O. s. p., ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníka konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadril.

Podľa ust. § 213 ods. 4 O. s. p. odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých účastníkom konania, ak ich nevykonal prvostupňový súd, hoci mu ich účastník navrhol alebo za podmienok ustanovenia v § 205a O. s. p.

Odvolací súd sa týmito ustanoveniami neriadil, vydal rozsudok, ktorý je v dôsledku jeho nedostatkov v odôvodnení nepreskúmateľný, čo bráni dovolaciemu súdu posúdiť správnosť preskúmaného rozhodnutia.

Odvolací súd porušil ust. § 213 ods. 2 O. s. p., keď dospel k názoru, že na prejednávanú vec sa vzťahuje ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, pričom nevyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Rovnako je dovolací súd názoru, že zo strany odvolacieho súdu pošlo k porušeniu ust. § 213 ods. 4 O. s. p., keď nedoplnil dokazovanie vykonaním dôkazov navrhnutých účastníkom konania - žalovaným, ktoré nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník konania - žalovaný navrhol, aby sa znalec zameral na posúdenie správnosti vykurovaného objemu (č. l. 70), vypočutie znalca (č. l. 182), ani so skutočnosťou, že sám znalec konštatoval v znaleckom posudku, že stav predmetných nebytových priestorov nezodpovedá inkriminovanému obdobiu (č. l. 140 - posledný odsek).

Odvolačí súd následne vyhlásil rozsudok, ktorý nemá náležitosti vyžadované v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., keďže z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, prečo odmietol odvolačí súd vykonať dôkazy navrhované už na súde prvého stupňa účastníkom konania - žalovaným (vypočutie znalca k stavu vykurovacích telies IV. štvrťroku 2002), ako aj posúdil námietky žalovaného, týkajúce sa aktívnej legitímácie žalobcu a pasívnej legitímácie žalovaného. Rovnako v odôvodnení rozsudku chýba, prečo vec posúdil ako bezdôvodné obohatenie, aké dôvody viedli odvolačí súd k názoru, že zmluva nebola uzatvorená a že žalovaný odobral tepelnú energiu vo výške, ako ju stanovil žalobca. Strohé odkázanie na znalecký posudok, v ktorom sám znalec uviedol, že v prenajatom objekte H., ktoré boli prenajaté žalovanému, už súčasný stav prízemí nezodpovedá stavu z roku 2002, nakoľko nové podnikateľské subjekty vykonali stavebné úpravy, nie je tým relevantným dôkazom, ak mal znalec vychádzať zo stavu vykurovacích telies v IV. štvrťroku 2002.

Za týchto zistení dovolačí súd dospel k názoru, že rozsudok odvolacieho súdu trpí inou vadou (§ 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p), a preto v súlade s ust. 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Bude preto úlohou odvolacieho súdu postupovať v naznačenom smere a vo veci znova rozhodnúť, a to aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2012

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová